

NVO Akcija za socijalnu pravu

MINISTARSTVO FINANSIJA

PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE
NACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STEČAJU I LIKVIDACIJI
BANAKA

Primjedba/predlog/sugestija 1: Nejasno je zašto se u zakonu koristi termin „banaka“ umjesto kreditnih institucija.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Imajući u vidu da se krovni zakon, kojim se regulišu pitanja iz bankarskog sektora, terminološki vezuje za kreditne institucije, ostaje nejasno zašto se u zakonu koristi termin „banaka/banke“ umjesto kreditnih institucija, te je potrebno prednje usaglasiti.

Primjedba/predlog/sugestija 2: Zakon o stečaju i likvidaciji banaka treba da kroz poseban član definiše osnovne pojmove u odnosu na materiju koju reguliše.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Imajući u vidu značaj Zakona o stečaju i likvidaciji banaka, nejasno je zašto se kroz poseban član ne propišu osnovni pojmovi iz zakonskih rješenja kojima se reguliše materija stečaja i likvidacije banaka, te je u tom smislu potrebno kroz poseban član definisati sve osnovne pojmove. Ovo takođe i iz razloga što se kroz definisanje osnovnih pojmova sužava prostor za potencijalno različito tumačenje (a time i primjenu) zakonskih rješenja u praksi.

Primjedba/predlog/sugestija 3: Neophodno je razmotriti da se u Zakonu o stečaju i likvidaciji banaka definiše poseban član, kojim će se precizno formulisati subjekti primjene zakona.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Uprkos tome što se članom 2 propisuje kada se provodi stečaj ili likvidacija banaka, a članom 1 se kao predmet propisuju uslovi i postupak stečaja i likvidacije banaka, cijenimo oportunistički da se kroz poseban član precizno definišu i subjekti na koje se zakon odnosi. Prednje u cilju izbjegavanja nepotpunosti u zakonskim određenjima, jer zakoni u odnosu na materiju, koju regulišu, a zbog obezbjeđenja pravne sigurnosti, moraju imati potpuna, precizna i jasna određenja.

Primjedba/predlog/sugestija 4: U cilju povećanja transparentnosti potrebno je na internet stranici Centralne banke Crne Gore i konkretne kreditne institucije, za koju se donosi rješenje o stečaju ili likvidaciji, pored rješenja postaviti i osnovnu prateću dokumentaciju, na osnovu koje je donijeto rješenje.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: U članu 6 predviđeno je da se rješenje donijeto u stečajnom postupku ili postupku likvidacije objavljuje na oglasnoj tabli i internet stranici Centralne banke Crne Gore i konkretne kreditne institucije, te da se protiv rješenja može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom. Radi postizanja veće transparentnosti, ali i obezbjeđenja potpune informisanosti klijenata kreditne institucije nad kojom se provodi stečaj ili likvidacija, neophodno je razmotriti mogućnost donošenja posebnog stava da se uz rješenje objavljuje i osnovna prateća dokumentacija, na osnovu koje je donijeto rješenje. Prednje se cijeni neophodnim i iz razloga što svako rješenje mora imati potpuno i cjelovito obrazloženje, te je u tom smislu potrebno zadovoljiti veći stepen transparentnosti kroz objavu prateće dokumentacije. To je moguće i iz razloga što se može dalje pokrenuti upravni spor, a opšte je poznato da su sudski postupci i odluke javne, te stoga nema razloga da se može govoriti o nekoj vrsti podataka zaštićenih određenom oznakom tajnosti, već ih je potrebno učiniti javnim.

Primjedba/predlog/sugestija 5: U članu 7 stav 6 riječi „od 30 dana“ treba zamijeniti riječima od „od 60 dana“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: U članu 7 stav 6 propisano je da je nadležni sud dužan da odluku o sporu donese u roku od 30 dana od dana prijema tužbe. U vezi sa prednjim cijenimo da se riječi 30 dana trebaju zamijeniti riječima „od 60 dana“, jer se može raditi o zahtjevnom sudskom postupku u

vezi stečajnog postupka za kreditnu instituciju. S tim u vezi, a iako se predviđa hitnost sudskog postupka, oportuno je da taj rok bude do 60 dana, a kako bi nadležna sudska instances imala dovoljno vremena da provede sve neophodne radnje u vezi sa donošenjem sudske odluke.

Primjedba/predlog/sugestija 6: Zakon o stečaju i likvidaciji banaka ne definiše da li nadležni sud izuzetno može odlučivati i bez provođenja usmene rasprave u vezi otvaranja stečajnog postupka.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Kako je Zakonom o stečaju i likvidaciji banaka propisano da je upravni spor o otvaranju stečajnog postupka hitan (kroz stav 6 člana 7 da se odluka donosi u roku od 30 dana), ostaje nejasno zašto se kroz poseban stav ne definiše pitanje da li se može odlučivati i bez provođenja usmene rasprave, makar na nivou izuzetnog postupanja.

Primjedba/predlog/sugestija 7: Zakonom o stečaju i likvidaciji banaka neophodno je propisati da stečajni upravnik prilikom prijema dužnosti potpisuje i izjavu da nije u konfliktu interesa.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: Članom 9 stav 3 propisano je da stečajni upravnik prilikom prijema dužnosti daje pisanu izjavu stečajnom odboru da će savjesno vršiti svoju dužnost. Predlaže se da se dodatno propiše da prilikom prijema dužnosti stečajni upravnik daje i pisanu izjavu da nije u konfliktu interesa.

Primjedba/predlog/sugestija 8: Zakonom o stečaju i likvidaciji banaka neophodno je propisati strožiji kriterijum za izbor stečajnog upravnika u pogledu godina radnog iskustva.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8: Članom 10 stavom 2 propisano je da stečajni upravnik, pored ostaloga, treba da ima najmanje 3 godine radnog iskustva u bankarskom poslovanju. Cijenimo da je ovaj kriterijum neadekvatan i da ne obezbjeđuje dovoljno iskustva u bankarskim poslovima, već je riječi „3 godine“ oportuno zamijeniti riječima „8 godina“, a što obezbjeđuje dovoljno radnog iskustva za ovu vrstu složenosti poslova. Takođe, potrebno je razmotriti mogućnost da se iskustvo ne odnosi samo na bankarski sektor, koji samim tim sužava listu potencijalnih lica, koja mogu ispuniti uslove za stečajnog upravnika, već da to mogu biti i lica sa iskustvom iz finansijskog sektora, poput investicionih fondova i slično.

Primjedba/predlog/sugestija 9: „Član 11 stav 1 tačku 2 potrebno je redefinisati tako da glasi: „ima potraživanja ili obaveze prema kreditnoj instituciji, ili to ima njegov sadašnji ili bivši bračni drug, sadašnji ili bivši vanbračni drug, srodnici po krvi u pravoj liniji u bilo kom stepenu srodstva, u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva, lice u tazbinskom srodstvu, usvojilac, usvojenik, staratelj, staranjenik, hranitelj ili hranjenik“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 9: Postojeća zakonska norma ne obezbjeđuje dovoljan nivo nepristrasnosti u radu stečajnog upravnika, jer potraživanja ili obaveze vezuje samo za stečajnog upravnika, te je normu potrebno proširiti i na najbliže članove njegove porodice.

Primjedba/predlog/sugestija 10: Član 11 stav 1 tačku 3 potrebno je dopuniti riječima „shodno važećim zakonskim propisima“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 10: Postojeća tačka 3 stav 1 člana 11 je nepotpuna, već je potrebno dio rečenice „i u drugim slučajevima kada postoji konflikt interesa“ dopuniti riječima „shodno važećim zakonskim propisima.“ Prednje se predlaže u cilju izbjegavanja različitih tumačenja u praksi iz razloga što je zakonska norma nepotpuna, te je neophodno dopuniti i kao takvu precizirati.

Primjedba/predlog/sugestija 11: „Član 11 stav 1 tačku 4 potrebno je redefinisati tako da glasi: „ima sa kreditnom institucijom povezane interese, ili to ima njegov sadašnji ili bivši bračni drug, sadašnji ili bivši vanbračni drug, srodnici po krvi u pravoj liniji u bilo kom stepenu srodstva, u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva, lice u tazbinskom srodstvu, usvojilac, usvojenik, staratelj, staranjenik, hranitelj ili hranjenik“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 11: Postojeća zakonska norma ne obezbjeđuje dovoljan nivo nepristrasnosti u radu stečajnog upravnika, jer povezane interese sa bankom vezuje samo za stečajnog upravnika, te je normu potrebno proširiti i na najbliže članove njegove porodice.

Primjedba/predlog/sugestija 12: “Član 11 stav 1 tačku 6 potrebno je redefinirati tako da glasi: „je bilo dužnik u stečajnom postupku, ili je to bio njegov sadašnji ili bivši bračni drug, sadašnji ili bivši vanbračni drug, srodnici po krvi u pravoj liniji u bilo kom stepenu srodstva, u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva, lice u tazbinskom srodstvu, usvojilac, usvojenik, staratelj, staranjenik, hranitelj ili hranjenik“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 12: Postojeća zakonska norma ne obezbjeđuje dovoljan nivo nepristrasnosti u radu stečajnog upravnika, jer pitanje duga u stečajnom postupku vezuje samo za stečajnog upravnika, te je normu potrebno proširiti i na najbliže članove njegove porodice.

Primjedba/predlog/sugestija 13: “Član 11 stav 1 potrebno je dopuniti sa posebnom tačkom tako da glasi „postoje i drugi razlozi koji izazivaju sumnju u nepristrasnost“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 13: Prednje se predlaže iz razloga što je u potpunosti potrebno isključiti bilo kakvu mogućnost, koja može uticati na nepristrasnost u radu stečajnog upravnika.

Primjedba/predlog/sugestija 14: “Član 12 potrebno je dopuniti posebnim stavom, kojim će se propisati da će novi stečajni upravnik biti izabran u najkraćem roku“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 14: Prednje rješenje je vezano za situaciju podnošenja zahtjeva za razrješenje postojećeg stečajnog upravnika, koji je dužan da poslove obavlja do izbora novog stečajnog upravnika, te je neophodno propisati da će novi stečajni upravnik biti izabran u najkraćem roku, a kako bi se izbjegla situacija da u takozvanom „tranzicionom periodu“ raniji stečajni upravnik preduzima bitne radnje. Takođe je neophodno razmotriti propisivanje da stečajni upravnik, koji se razrešava, može preduzimati samo bitne radnje.

Primjedba/predlog/sugestija 15: “ U članu 14 stavu 1 riječ „grubom“ brisati.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 15: Članom 14 stavom 1 propisano je sljedeće: „Stečajni upravnik i lica koja angažuje na izvršavanju poslova u skladu sa ovim zakonom ne odgovaraju za štetu nastalu prilikom obavljanja dužnosti u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili namjerno ili grubom nepažnjom.“ Predlaže se brisanje riječi „grubom“, a iz razloga što cijenimo da bilo koji oblik nepažnje (i teži i blaži) treba da bude osnov za potencijalnu odgovornost stečajnog upravnika, koji je dužan da postupa po standardu dobrog privrednika i standardu dobrog domaćina.

Primjedba/predlog/sugestija 16: “ U članu 15 stavu 1 riječ „tri“ zamijeniti riječju „dva“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 16: Rješenje se predlaže u cilju ostvarivanja veće kontrole i posledično efikasnijeg rada stečajnog upravnika, koji bi bio dužan da pisane izvještaje o toku stečajnog postupka podnosi na dva, umjesto na tri mjeseca, a kako je sada propisano.

Primjedba/predlog/sugestija 17: “ U članu 16 stav 5 brisati.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 17: Član 16 stav 5 glasi: „Savjet Centralne banke može stečajnom upravniku dati posebnu nagradu, koju utvrđuje na osnovu obima i složenosti poslova i postignutih rezultata u stečajnom postupku“. Predlaže se brisanje ovog stava iz razloga što otvara prostor za arbitrarna postupanja Savjeta Centralne banke Crne Gore, a prednje posebno u kontekstu činjenice da se dalje posebno zakonski ne razrađuju situacije i kriterijumi na osnovu kojih se to čini.

Primjedba/predlog/sugestija 18: “U članu 24 stav 1 tačku 6 zadržati u postojećem obliku.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 18: Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka predlaže se da se u gore navedenoj tački 6 riječi „svoje dugove“ zamijene riječima „svoja dospjela dugovanja“. Cijenimo opravdanim da se zadrži postojeće rješenje, a iz razloga što otvaranjem stečajnog postupka dužnici treba da izmire bez odlaganja svoje dugove, bez obzira da li su dugovanja dospjela ili nijesu, a zato što se ishod stečajnog postupka unaprijed ne može predvidjeti i neophodno je sve dugove izmiriti.

Primjedba/predlog/sugestija 19: “Neophodno je odustati od predloženog rješenja da se kamate na potraživanja banke prema dužnicima nastavljaju da obračunavaju i tokom trajanja stečajnog postupka”.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 19: Predloženo rješenje se ne čini optimalnim za vrijeme za koje traje stečajni postupak, jer se banka tada nalazi u specifičnoj pravnoj situaciji sa neizvjesnim ishodom stečajnog postupka. U tom smislu se ne čini opravdanim, a dok traje stečajni postupak, da se i dalje nastavljaju da obračunavaju kamate na potraživanja banke prema dužnicima.

Primjedba/predlog/sugestija 20: “ U članu 34 stav 2 poslije tačke 2 potrebno je dodati novu tačku tako da glasi: „drugim pravnim radnjama u cilju onemogućava namirenja povjerilaca banke.“

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 20: Rješenje se predlaže kako bi se na potpuniji način definisao član 34, a koji se odnosi na pobijanje pravnih radnji od strane stečajnog upravnika, a koje je banka učinila na štetu povjerilaca. Takođe bi trebalo razmotriti i da li je vremenski okvir od protekle tri godine za preduzete radnje, a koje se mogu pobijati, optimalan ili bi trebalo da bude duži.

Primjedba/predlog/sugestija 21: “ U članu 44 stav 2 brisati.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 21: Članom 44 stavom 2 propisano je sledeće: „Stečajni upravnik, po prethodno pribavljenoj saglasnosti stečajnog odbora, može vršiti prodaju i putem prikupljanja ponuda ili neposrednom pogodbom.“ Predlaže se brisanje ovog stava, a kako bi se izbjegla arbitrarnost u postupanjima, već se imovina treba prodavati samo putem javnog nadmetanja.

Primjedba/predlog/sugestija 22: “U članu 46 poslije stava 2 definisati novi stav tako da glasi: „Stečajni upravnik je dužan da kvartalno sačinjava i na oglasnoj tabli i internet stranici banke objavljuje izvještaj o prodaji imovine, stanju stečajne mase i iznosu ukupnih potraživanja.“

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 22: Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka predlaže se rješenje da stečajni upravnik ovu dužnost ima periodično, a najmanje jednom godišnje. U cilju veće transparentnosti cijenimo da je normu potrebno definisati tako da obaveza bude kvartalno, a izbjeci mogućnost da stečajni upravnik u praksi to čini jednom godišnje.

Primjedba/predlog/sugestija 23: “U članu 52 stav 5 riječi „30 dana“ zamijeniti sa „60 dana“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 23: Cijenimo da se riječi 30 dana trebaju zamijeniti riječima „60 dana“, jer se može raditi o zahtjevnom sudskom postupku u vezi likvidacije kreditne institucije. Oportuno je da taj rok bude do 60 dana, a kako bi nadležna sudska instances imala dovoljno vremena da provede sve neophodne radnje u vezi sa donošenjem sudske odluke.

Primjedba/predlog/sugestija 24: “U novopredloženom članu 56a u poslednjem stavu je potrebno propisati da će Centralna banka Crne Gore propisati bliže uslove i način sačinjavanja plana dobrovoljne likvidacije“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 24: Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka predlaže se da Centralna banka Crne Gore može propisati bliže uslove i način sačinjavanja dobrovoljne likvidacije. U cilju izbjegavanja fakultativnog zakonskog osnova, cijenimo potrebnim da se propiše obavezujući osnov, odnosno da će Centralna banka Crne Gore propisati bliže uslove i način sačinjavanja dobrovoljne likvidacije.

Primjedba/predlog/sugestija 25: “U novopredloženom članu 56b u poslednjem stavu je potrebno predvidjeti da će Centralna banka Crne Gore propisati bliži sadržaj obavještenja“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 25: Nacrtom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka predlaže se da Centralna banka Crne Gore može propisati bliži sadržaj obavještenja (o toku likvidacionog postupka). U cilju izbjegavanja fakultativnog zakonskog osnova, cijenimo potrebnim da se propiše obavezujući osnov, odnosno da će Centralna banka Crne Gore propisati bliži sadržaj obavještenja (o toku likvidacionog postupka).

Ines Mrdović, NVO Akcija za socijalnu pravdu

Ines Mrdović